9.3.2020
Kivisaari Esko

FINANSSIALA

Finanssiala ry

U 2/2020 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi oikeudenmukaisen siirtymän rahaston perustamiseksi ja 14.1.2020 annettu muutettu ehdotus Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä ja rahoitussäännöistä sekä turvapaikka- ja maahanmuuttorahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista rahoitussäännöistä (oikeudenmukaisen siirtymän rahasto)

Finanssiala on mukana EU:n vihreän kehityksen ohjelmassa rahoittajana ja riskien jakajana

- Finanssiala on sitoutunut Pariisin sopimuksen tavoitteisiin ja edistää toimia joilla ilmastonmuutos pysäytetään 1,5 asteeseen.
- Kannatamme valtioneuvoston linjauksia oikeudenmukaisen siirtymän rahaston perustamisesta.
- Rahoitusalan kannalta on keskeistä turvata politiikan pitkäjänteisyys ja että myös vero- ja tukipolitiikka ovat linjassa poliittisten tavoitteiden kanssa.

Finanssiala on ollut vahvasti osana EU:n ilmasto- ja energiatavoitteiden toteutusta edellisen EU:n komission toimikaudelta lähtien. Toivomme EU:n vihreän kehityksen ohjelman luovan finanssialalle entistä paremmat toimintaedellytykset sellaisen kestävän rahoitustoiminnan lisäämiseen, mihin tähän mennessä jo valmistunut kestävän rahoituksen sääntely tähtää.

Markkinoilla ei ole pulaa sijoittajista, jotka etsivät kestäviä rahoituskohteita. Sen sijaan tarvitsemme yrityksiltä rohkeutta investoida uusiin kestävämpiin tuotantotapoihin, ja tämän avittamiseksi myös koko julkisen sektorin toiminnan tulisi tukea yksityisen sektorin siirtymää.

EU on laatinut finanssialalle kestävien rahoituskohteiden määritelmät, tiedonantovelvoitteet siitä, miten kestävyys huomioidaan sijoitustoiminnassa, sekä uusia välineitä, joilla voidaan verrata rahoituskohteiden kestävyyttä yhteisiin viitearvoihin. Näiden uusien keinojen täysimääräiseksi hyödyntämiseksi on tärkeää, että vihreän kehityksen ohjelman tavoitteet ja määritelmät ovat yhteensopivat kestävän rahoituksen määritelmien (taksonomia) ja tavoitteiden kanssa.

1 Rahoitusala löytää kestävimmät rahoituskohteet, kun tietoa on saatavilla

Finanssiala on rahoituspäätösten ja riskienhallinnan osaaja. Yksityisen rahan ohjautumista kestäviin rahoitushankkeisiin edistää parhaiten ennakoitava sääntely-ympäristö, saatavilla oleva tieto sijoitus- ja lainakohteista sekä hyvin toimivat markkinat, jotka mahdollistavat läpinäkyvän riskien hinnoittelun.

Kaipaamme poliittisilta päättäjiltä ennen kaikkea uskottavia linjauksia tulevista päästötavoitteista ja näiden tavoitteiden toteuttamisen keinoista. Sitova hiilibudjetti vähintään vuoteen 2050 on tarpeen, jotta tarvittavia investointeja uskalletaan lähteä toteuttamaan.

On välttämätöntä, että ilmastotavoitteiden kannalta olennainen tieto välittyy yritystasolta rahoittajalle, jotta rahoittaja pystyy valitsemaan kestävimmin toimivan yrityksen ja vertaamaan saman toimialan yrityksiä toisiinsa. EU:n on luotava järjestelmä, jossa ympäristövaikutuksia koskeva tieto kulkee läpi tuotantoketjun aina loppusijoittajalle asti. Tämän tavoitteen saavuttamisessa muun kuin taloudellisen tiedon direktiivin uudelleentarkastelu on aivan keskeisessä asemassa lähivuosina. FA esittää, että EU loisi julkisen datarekisterin, johon yritysten olennaiset kestävyystiedot voidaan koota niin sijoittajia kuin muitakin yhteiskunnan toimijoita varten.

Kolmanneksi haluamme painottaa markkinamekanismin käyttökelpoisuutta ilmasto- ja ympäristötavoitteiden renkinä. Uskomme ammattimaisten sijoittajien ja luottopäätösten tekijöiden taitoon löytää tuottavimmat tavat edistää kestävää taloudellista toimintaa. Poliittista päätöksentekoa ei tule ulottaa yksittäisiin rahoituspäätöksiin tai riskienhallintakeinoihin. Poliittinen ’mikromanageeraaminen’ häiritsisi päätösten taustalla vaikuttavien tekijöiden tunnistamista ja objektiivisen tiedon hyödyntämistä.

2 Finanssialan sääntelyn yhteensopivuus kestävyystavoitteiden kanssa varmistettava

Finanssikriisin jälkeen finanssialan sääntely on 20-kertaistunut sivumäärällä laskettuna kriisiä edeltävästä ajasta. Vaikka suuri osa tästä sääntelystä on tarpeellista ja edistää tervettä markkinatoimintaa, samalla se on sitonut erittäin paljon yritysten resursseja erilaisten raportointivaatimusten ja sisäisen valvonnan vaatimusten täyttämiseen. Emme toivo kestävän rahoituksen sääntelyn johtavan edelleen tällaisen byrokraattisen taakan kasvamiseen.

Finanssiala kantaa huolta tulossa olevan pääomavaatimuksia koskevan sääntelyn yhteensopivuudesta kestävän rahoituksen investointitarpeiden kanssa. Lähiaikoina EU:ssa toimeenpantava pankkien uusi vakavaraisuussäännöstö uhkaa kasvattaa pankkien pääomavaatimuksia jopa 400 miljardilla eurolla[1]. Pankkien tulisi siten panostaa pääomiensa merkittävään kerryttämiseen samaan aikaan, kun EU:n ilmasto- ja energiatavoitteet edellyttävät komission laskelmien mukaan 260 miljardin euron uusien investointien rahoittamista vuosittain.

Lisäksi, jos Basel-säännöstöä noudatettaisiin EU:ssa sellaisenaan, se lisäisi mm. hankerahoitukseen, kuten tuulivoimapuistojen rakentamiseen, myönnettävien luottojen pääomavaatimuksia tuntuvasti. Tämä vaikeuttaisi pankkien mahdollisuutta lainoittaa kestävyyttä edistäviä hankkeita. Samankaltainen rahoituksen kiristäminen on uhkana myös vakuutusyhtiöiden osalta Solvenssi II -sääntelyssä.

Suomen työeläkejärjestelmä on eurooppalaisen vakavaraisuussääntelyn ulkopuolella. Työeläkevakuutusyhtiöt ovat kansainvälisissä vertailuissa sijoittuneet kärkisijoille kestävän sijoittamisen edistämisessä. Kotimaisessa sääntelyssä on huolehdittava, että tälle hyvälle kehitykselle ei aseteta esteitä.

FINANSSIALA RY

Esko Kivisaari

[1] Copenhagen Economics: EU implementation of the final Basel III framework (2019) https://www.copenhageneconomics.com/dyn/resources/Publication/publicationPDF/0/510/1574257984/191122_copenhagen-economics_final-basel-iii-evaluation.pdf